

Előszó

A modern társadalom hatalmas mennyiségben használja a szintetikus, szerves anyagok széles körét, felhasználásuk széles spektrumot ölel fel az élelmiszer-termeléstől és -tartósítástól kezdve az ipari termelésen át a humán- és állatgyógyászatig. A második világháború óta az antropogén eredetű kémiai szerek száma az 1 millió tonnáról évi 400 millióra emelkedett. A vegyi anyagok használatával párhuzamosan számos anyag káros hatására is fény derült. Ez a folyamat erős lendületet kapott Rachel Carson *Néma tavasz* című korszakalkotó könyvének megjelenését követően, amelyben a biológus felhívta a figyelmet arra, hogy a növényvédő szerek kontrollálatlan használata visszafordíthatatlan folyamatokat okoz az ökoszisztémában, és beláthatatlan hatásai lehetnek az emberi szervezetre.

A lakosságban egyre jobban nő a tudatosság és az igény az ökoszisztéma és az egészség megvédésére, egyre többen ismerik fel a kémiai szennyezés csökkentésének fontosságát. Azonban a tudatosságnak és a veszélyek felismerésének nem szabad félelemkeltésbe és a kémiai szerek démonizálásába átcsapnia. A kémia és az orvostudomány számos olyan eredményt hozott, amelyekkel emberek millióit mentették meg, csak példaként említhetjük az oltások hatékonyságát, a penicillin felfedezését. Fontos megtalálni az egészséges egyensúlyt az ember által létrehozott mesterséges anyagok használata és környezetünk egészségének fenntartása között. Ehhez kellő ismerettel kell rendelkezünk a minket körülvevő környezetről és a benne található szennyező anyagokról, köztük az utóbbi időben komoly aggodalmakat okozó szerves mikroszennyezőkről. Jelen tankönyv célja, hogy összefoglalja a legfrissebb, szerves mikroszennyezőkkel kapcsolatos ismereteket, és átfogó, objektív forrásul szolgáljon a szerves mikroszennyezőkkel kapcsolatos legújabb tudományos eredményekről. A könyv a téma iránt érdeklődő szakdolgozók, PhD-hallgatók, illetve fiatal kutatók számára készült, valamint igyekszik segítséget nyújtani a témával most ismerkedő és abban elmélyülni szándékozó olvasónak, így az egyes kifejezések angol megfelelőit zárójelben feltüntetjük a szakirodalom kutatásának megkönnyítése céljából.

Baja, 2020. június

A szerkesztő